

Høstnummer

”Gammelt og Nytt”

Nr. 3 2014

Medlemsblad for Båtsfjord Historie- og Museumslag

Nytt tilskudd på Museet

Vi har nå fått på plass Norges første video-konferansestudio, fra Televerkets forskningsavdeling, som kom til Båtsfjord i 1987 i forbindelse med et større prosjekt, der studio skulle brukes til å starte en systematisk oppbygging av fagbrev innen fiskeindustrifaget! Studioet brukte 36 telefonlinjer i startfasen, der det i dag er kun behov for fiber for å sende lyd og bilde!

Lederen har ordet

Torbjørn Tangen

Styret er nå kommet i gang med et nytt "arbeidsår", der vi har fått lagd årsplan/aktivitetsplan for foreninga!

Vi har fått satt inn to nye varmepumper, en i hver etasje, slik at vi får en stabil og jevn temperatur, dermed vil oppbevaring av våre gjenstander bli av en bedre kvalitet.

Samt at vi slipper opp og nedfyring, i tillegg vil det spare oss for fyringsutgifter.

Foreninga har fått en rekke nye gjenstander slik som Telematikkstudio, telefonsentral som har stått i "Brunbrakka" ved Neptun, fra familien Halfrid Mikalsen. Vi er glad for alt vi får inn og håper folk fortsatt titter på loft og skap, slik at Museet fortsatt får inn nye gjenstander!

Neste kalender er også i oppstartsfasen og der har vi fått inn en del bilder, noe vi setter pris på, og håper at flere har mulighet å la oss få låne bilder, som vi skanner, til kalenderen!

God høst

Grasrotandelen

Husk at du kan gi Grasrotandelen din til
Båtsfjord Historie og Museumslag.

Basken

Vi hadde en bask som vi malte blå inne på kaia til han Storkåre, den hadde vi henta under taket på brygga på Trygve Nilsen. Vi brukte den hele sommeren, men mot høst fant vi ut at vi skulle selge den og drog den opp på torget at med Voiebruket.

Mange som var å så på den og deriblant var den som var spesielt interessert. Hehe, flire her æ sett. Tror han hette (litt usikker nå) noe med Berg kanskje? Han ville gjerne kjøpe den basken og lurte på hvor vi hadde fått tak i den. Vi slet litt med svaret, men uansett så sa han. Vet dokker gutta. Denne basken tror æ at æ har kjøpt en gang før og vil ikke kjøpe den igjen, men om dokker gir meg den, skal æ ikke anmelde dokker for å stjele. Han fikk den med en gang.

N.N

A.s Neptun

Eksport- og Fiskeforretning.

Telegramadresse: N e p t u n.

Telefon 23 — Postboks 145.

Båtsfjordkalenderen 2015

Denne er i salg ved Båtsfjord Service butikken og ved biblioteket, disse selger også noen av de tidligere års utgaver. Om de ikke har de eldste kalenderne kan dere kontakte oss, vi har mange av de tidligere års utgaver som vi selger rimelig.

Sånn va det

Æ og kompisen min han Ronny Pedersen skulle fære på Makkaur tur, på leiting etter granater og krutt, vi va sånn ca 10-11 år gammel. Vi for utover med farn til Ronny sin båt, førr å være med onkel til Ronny, han Erling.

Vi spelte yatzy og kosa oss, så sa onkel att han fikk ondt i brøste og gikk å la sæ. D gikk ei lita stund, så gikk æ inn til han førr å sjækka han, men d va ikke liv. Æ sa til min kompis att han e dau, vi træng hjelp, Så vi gikk til fyret i full fart, ba dem om å ringe etter helikopter, fyrvoktern spurte korsten så han ut når han ble dårlig. Æ sa han blei blå på leppan og lå helt stille. Kommer ingen helikopter, men redningsskøyta kommer, sa fyrvoktern.

Så sa han til oss, gå tilbake til hytta og vent på redningsskyta. Dær satt vi to guttonga på 10-12 år lamme han Erling som va dø! Å venta. Å dæm kom me bærerstol å henta han, å når dem for dæri fra sa mannskapet på redningsskøyta: «ha ei fortsatt fin hælgl!» Til to guttonga på 10-12 år!!! Å det fasinere mæ enda, tænk å si nåkka sånt til to guttonga ? vi blei forlatt dær ute !!! Tenke på kor d hadde vært veest to onga i dag hadde opplevd d samme? hælvetete laus!!! Æ tænte d hadde vært greit og blitt tatt vare på, men man træng ikke bli toillat !!! Å d hær e ei sann historie.

David Hansen

A.s Finnmark og Nord-Troms Fiskeindustri

BÅTSFJORDANLEGGET

DAGJOURNAL VED BÅTSFJORD STATION

MARTS 1888

26/3 I dag med D/S Lofoten ankom hrr. telegraf-inspektøren og O.J. Skår. Den første for at sette stationen i stand. Den sidste for at bestyre samme under fisketiden. Stadionens nye eier, hrr. Isak Isaksen er kommen fra Vardø med familie. I dag åpnedes stadionen til avbenyttelse for publikum.

Faktaboks:

Isak Isaksen til venstre. Hans sønn Gustav med sin sønn Gunnar på fanget. Videre sitter døtrene Anna (gift med Fritjof Martinsen) og Gunvor (gift med Leif Johansen). Den voksne damen er nok Olga Isaksen, Gunnars kone.

Bildet er tatt i 1909 i Båtsfjord.

APRIL 1888

4/4 Fiskeforsøg hele dette opsynsdistrikt fik ikke kog-fisk. Lodde rigelig tilstede, hvorfor fremdeles godt håb.

7/4 14 stadionerende fiskebåde, 44 mand, 3 landkjøbere, 2 købefartøyer. Godt veir. Ordentlig fiskeforsøg, men ikke en fisk kjendtes. Lodden seget fra land. Hval 3-5 mil tilhavs.

14/4 Fremdeles intet fiske. I går, i dag godt veir. 16-17 stormhindring.

18/4 Godt veir, alle både ude.

19/4 I går eftermiddag opkom en heftig storm som vistnok har forårsaget ulykke flere steder, da det deilige formiddagsveir hadde lokket både på sjøen. Hrr. hvalfanger Berntsen, Svartnes kom ind her i formiddag slæbende med sig en ny halvfemterumsbåd som han hadde funnet mitt på Kongsefjorden med mast og seil over bord, hengende efter staget til forstavnen, roret avbrukket. Båden var fuld av vand.

Faktaboks:

Kaptein Anders Berntsen var fangstbestyrer for «Larviks interessentskab for hvalfangsts» stasjon som var etablert på Bussesundet i 1882. Det ble drevet fangst fra denne stasjonen fra til forbudet mot hvalfangst i 1904.

20/4 En i dag indkommen skjøyte beretter at den omtalte båd hører hjemme i Berlevåg. Af mandskabet, som var 3 mand , er en forulykket, to er reddet. Båden er assureret. I dag storm og sne.

21/4 Ud og vest af Båtsnæringen skal være seet en masse fugl. En båd trak 10 torsk udenfor Makur inat. Tilstede 18 både, 60 mand, 3 landkjøbere.

28/4 I dag indkom 40 både. 4 havde lidte fisk – optil 100 tall.

MAI 1888

- 3/5** I går ydmerket smukt veir. I dag opkom 3 storbåde med resp. fangst: 90 – 200 – 350 tall trukket udenfor Båtsfjordmundingen. Fiskepris, 12 kroner pr. stk.
- 5/5** Intet nevneverdig fiske. Lodde og fugl sees fremdeles en mile fra land. Den 9de. Fremdeles intet fiske.
- 10/5** Idag, opkomne både medbragt ingen fangst.
- 11/5** Storm og landligge.
- 15/5** Nogle storbåde fiskeforsøg Båtsfjordeggen, fangst 200-300 fisk. Storm afbrød fisket. Man formoder at fisken er kommet under land her også.
- 19/5** Dybsagnbådene op til 100 i døgnet. Sei er formerket. Linefisket er endnu ikke begyndt på grund af agnmangel.
- 25/5** Indkomne nogle både hertil vestenfra, medhavende 50-150 tall, trukket nær land ved Båtsfjordnæringen. Storm og søgang afbrød fisket.
- 26/5** I alt opfisket 8000, hvoraf hengt 7000, leverkvantummet: 30 hl. Makurbådene opkomne den 23de med gjevn fangst 130-200 tall. I Båtsfjord – Makur tilstede 130 fiskere og 30 både.
- 31/5** Makur – Båtsfjordeggen godt fiske. Håndsnøre både 400 stor fisk. Llinebåde: ca 500. Lidt lodde er taget ved Makur. Ved Båtsfjordnæringen trekkes nær land 400-600 små fisk i døgnet. Fiskepris 12-20.

BÅTSFJORD
SILDINDUSTRI

PRODUKSJON AV
MEL OG OLJE
ESSO TANKSTASJON

Tlf. 89301 89302

Båtsfjords Ordførere – Båtsfjords tredje Ordfører

Sammenfattet av: Ståle A. Olsen

Oscar Lindboe

Etter at Premierløytnant Borchgrevink og Gårdbruker Bjerke hadde vært Ordfører i ett år hver, var tiden kommet for Båtsfjords tredje Ordfører, nemlig Distriktslegen Oscar Wilhelm Lindboe som var Ordfører fra 1871 til 1873.

Oscar Wilhelm Lindboe var født den 16. september 1838 i Christiania, døpt i Vår Frelses Kirke. Han var sønn av Borger og Kjøpmann Jacob Wibe Lindboe og Amalie Margrethe Oxholm Lindboe. Han vokste opp som eldstemann i en brøreflokk på 7 i den fornemme Christiania familien. Til tross for at Oscars far døde allerede i 1861, klarte moren å beholde huset ved å ta inn losjerende studenter samt sørge for at hennes sønner fikk god utdannelse.

Slik gikk det for øvrig med hans brødre:

- Carl Waldemar ble Oberstløytnant i Nordmøre Landværnbataljon og giftet seg med Anna Lovise Susanne Falsen, hennes oldefars bror var ingen ringere enn Eidsvollsmannen Christian Magnus Falsen.
- Aage Harald var Styrmann og døde i et forlis bare 24 år gammel.
- Thorvald Christian var syk hele sitt liv og forble ugift.
- Jacob Albert var sorenskriver og lagmann. Han ble senere en ledende og radikal Venstrepolitiker i Trondheim og Stortingsrepresentant fra 1895 til 1900. Han gikk blant annet inn for oppløsningen av unionen med Sverige og spilte en ledende rolle ved Stortingets behandling av flaggloven av 1898. Bjørnstjerne Bjørnson har kalt han: “den rødglødende lagmand fra Trøndelagen”.
- Axel Hagbarth var lege, som oftest tilknyttet psykiatriske institusjoner, blant annet som Direktør ved Gaustad Asyl. Han ble i 1894 utnevnt til ridder av St. Olavs Orden.
- Hjalmar ble også lege og var sanitetskaptein.

Da Oscar var 26 år avla han embetseksamen i medisin og året etter i 1865 bodde han hos Overtollbetjent Gustav Grimsgaard i Sarpsborg, der han arbeidet som lege.

To år senere gifter han seg med Marie (Mimi) Henriette Sophie Oxholm Jessen, når de kommer til Vardø er ukjent men den 8. november 1869 blir deres først barn Sofie Margrethe født i Vardø. Da bor familien på Vardøhus og Oscar er distriktslege. I 1871 blir deres første sønn Jakob Heinrich født.

Oscar Wilhelm Lindboe blir i 1871 valgt til Båtsfjords tredje Ordfører, en stilling han har i tre år.

I 1875 bor Marie og de to barna hos Oscars mor Amalie i St. Olavs Gate 8a i Kristiania, mens Oscar selv er på tokt. De flytter senere til Brårudgaten i Horten, kort etter bodde de i gaten ved siden, i tømmerhuset som fortsatt står i Øvre Keisemark 1. Øvre-, Nedre- og Mellom- Keisemark ble kjøpt av staten som solgte tomter til sine ansatte på verftet og i marinen. Dette var den første bebyggelsen i Horten utenfor Karljohansvern.

I Horten er Oscar korpslege i marinen ved Karljohansvern, der marinen hadde verft og skole, senere ble Oscar overlege i marinen. Der får de ytterligere fire barn, Aage, Alf, Mimi og Oskar.

Øvre Keisemark 1 i Horten

Den 06. september 1899 blir Oscar utnevnt til Ridder av Dannebrogordenen og 01. desember samme år blir Oscar tildelt riddertegnet av 1. klasse av den kongelige Vasaorden for langvarig tjeneste for forsvarsmakten.

18. januar 1900 dør hans kone bare 54 år gammel, på denne tiden bor fortsatt deres fire yngste barn hjemme.

Under et opphold ved Dr. Anton Engers private praksis i hans «Villa Fridheim» i Vestre Aker dør Oscar Wilhelm Lindboe i 1908 av hjertestans 69 år gammel.

Giäverbruket

KJØPER ALLE SORTER FISK

TELEFON 89321.

Utdrag fra Bilboken for Norge 1930

Y registrerte biler mellom numrene 1000 – 1999:

<i>Vardø 1000—1999</i>	
1000	Hans Hallonen, Vardø — K, Partin Palmer
1001	Sverre Isaksen, Vardø — P, Briscoe
1002	R. H. Bjørnenak, Båtsfjord — L, Ford
1003	Arnt N. Brodtkorb, Vardø — L, Chevrolet
1004	Invalid Mikkelsen, Komagvær — L, Ford
1005	Joh. A. Abrahamsen, Kiberg — L, Chevrolet
1006	Hans Nergård, Båtsfjord — K, Ford

Forklaring til forkortelsene:

L – Lastebil

K – Kombinert person og varebil

P – Privat personbil

Fords merke fra 20-tallet

Chevrolets merke som kom i 1913

THORSTEIN GRUPSTAD

Pensjonat — Melkutsalg — Bensinstasjon

Styre i BHM består i 2014 av:

Torbjørn Tangen	Leder
Randi Sæter	Kasserer
Ståle A. Olsen	Sekretær
Alex Bolle	Styremedlem
Gerd Karin Tobiassen	Styremedlem
Bodil Persen	Varamedlem
Karianne Marcussen	Varamedlem

Medlemmer:

Båtsfjord Historie og Museumslag har per i dag: 63 medlemmer.

Men vi ønsker oss flere medlemmer!

Bli medlem du også!

Medlemskontingenten for 2014 er kr. 300, - som kan innbetales til
kontonummer: 4930.12.92901, innbetalingen merkes med navn og adresse.

Som medlem vil du få tilsendt medlemsbladet ” *Gammelt og Nytt*”, som
utkommer 3 eller 4 ganger i året.

Stoff til bladet, bilder eller gjenstander til museet:

Har du stoff til «Gammelt og Nytt» så må dette være kommet inn i løpet av
november, da neste nummer utkommer i desember. Bilder som vi kan
bruke i Båtsfjordkalenderen, eller gjenstander til museet, tas også i mot
med stor takk.

Kontaktinformasjon:

E-post: hamningberg@hotmail.com

Post- og besøksadresse:

Båtsfjord Historie- og Museumslag
Lensmannsgata 4.
9990 Båtsfjord